

UČNI NAČRT

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija prava z metodologijo pravnega vrednotenja
Course title:	Philosophy of law

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Enoviti magistrski študijski program Pravo	/	5.	9.
Integrated master study programme Law	/	5 th	9 th

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni predmet / Obligatory course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
60					60	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Miro Cerar, doc. dr. Aleš Novak

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures: Slovensko / Slovenian
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Splošni del

1. Filozofija prava
  - 1.1. Filozofija prava. Narava, izvori in pomen filozofije prava
  - 1.2. Teorija in filozofija prava
  - 1.3. Filozofija prava in pravna praksa
2. Problemski razvoj filozofije prava
  - 2.1. Ključna (nosilna) pravnofilozofska vprašanja
  - 2.2. Filozofija prava v nosilnih zgodovinskih obdobjih
  - 2.3. Smeri v novejši metodologiji vrednotenja v pravu
3. Pojem prava. Temeljna iskanja. Vprašanje pravnega prava in temeljne pravne norme

Posebni del

4. Jezik prava
5. Argumentacija v pravu
  - 5.1. Razsežnosti argumentacije v pravu
  - 5.2. "Uporabljanje prava" ali normativna konkretizacija zakona
  - 5.3. Prvine normativne konkretizacije zakona
  - 5.4. Razlaga kot (re)konstrukcija pravnega pravila
  - 5.5. Nadaljnje razvijanje zakona in prava
  - 5.6. Med normativnim in dejanskim. Pomen tako imenovanega pravnega občutka. Teoretično osmišljanje potovanja pogleda sem in tja
  - 5.7. Okrog "pravnega silogizma"
  - 5.8. Utemeljitev pravne odločitve
  - 5.9. Smeri teorije argumentacije v pravu
6. Vrednote in pravo
7. Odprta vprašanja filozofije prava: Aktualne teme, referati in literatura so sporočeni ob začetku vsakega študijskega leta.

General part

1. Philosophy of law
  - 1.1. Philosophy of law. Origins and import of the philosophy of law.
  - 1.2. Theory of law and philosophy of law
  - 1.3. Philosophy of law and legal practice
2. Problem-oriented overview of philosophy of law
  - 2.1. Main problems in philosophy of law
  - 2.2. Philosophy of law in crucial historical periods
  - 2.3. New trends in the interpretation of law
3. The concept of law. Basic inquiries. The problem of (materially) correct law and basic norm.

Special part

4. Language and law
5. Argumentation in law
  - 5.1. Aspects of argumentation of law
  - 5.2. Application of law or normative concretisation of law
  - 5.3. The elements of normative concretisation of law
  - 5.4. Interpretation as (re)construction of legal norm
  - 5.5. Further development of law
  - 5.6. Between normative and factual. The problem of so-called legal hunch. Theoretical conceptualisation of the *Hin- und Herwandern des Blickes* (Engisch).
  - 5.7. Legal syllogism
  - 5.8. Substantiation of legal decision
  - 5.9. Theoretical approaches to the argumentation in law
6. Values and law
7. Open problems of the philosophy of law: current topics, possible papers to be submitted and readings will be announced at the beginning of each academic year.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Arthur Kaufmann: Uvod v filozofijo prava. 2. sprem. izd. z dodatkom (Aleš Novak, Marijan Pavčnik). GV Založba: Ljubljana 2013.
Marijan Pavčnik: Argumentacija v pravu. 3. sprem. in dop. izd. GV Založba: Ljubljana 2013, str. 27-325.
Gustav Radbruch: Filozofija prava. GV Založba: Ljubljana 2007, str. 268-281.
Miro Cerar: Pravo in moč, v: Miro Cerar: (I)racionalnost modernega prava. Bonex: Ljubljana 2001, str. 179-236, 367-393 in 439-480.

Cilji in kompetence:

V naravi filozofije prava (z metodologijo pravnega vrednotenja) je, da je sklepni pedagoški predmet. Filozofija prava nudi sintezo in možnost, da se ozremo nazaj ter da premislimo in nadgradimo temeljna vprašanja, ki jih odpira pojav prava. Posebej pomembno je, da se pravnik zaveda odgovornosti in poslanstva, ki ga opravlja. Pravo ni v celoti dano vnaprej. Pravnik je vselej soodgovoren za pravne odločitve, ki jih sprejema. Pravno odločanje temelji na ustreznih metodologiji pravnega vrednotenja.

Objectives and competences:

Philosophy of law (together with legal interpretation) is by its nature a subject summing up previously gained knowledge. It offers a synthesis and the possibility to reflect on the basic questions presented by the study of law. It is of paramount importance for a lawyer to understand the responsibility of its calling. The law is not a given – lawyers are co-responsible for the decisions taken. Decision-making activity has to be based on a proper methodology of interpretation.

Predvideni študijski rezultati:

Filozofija prava nudi sintezo in možnost, da se ozremo nazaj ter da premislimo in nadgradimo temeljna vprašanja, ki jih odpira pojav prava. Pridobljeno znanje je temelj tako za praktično kot teoretično ukvarjanje s pravom. Subtilna pravnofilozofska vprašanja se odpirajo prav ob konkretnih primerih. Praktični pravnik se od njih ne sme ograjevati, z njimi se je treba odgovorno spoprijemati in se na njih odzivati. Poznavanje filozofije prava omogoča kritični razmislek o pravu in njegovi naravi (npr. v povezavi z etičnimi dilemami, ki spremljajo pravno odločanje).
Filozofija prava z metodologijo pravnega vrednotenja je osnova za študij drugih predmetov, a hkrati tudi problemski okvir, ki ga je treba dopolnjevati z znanjem drugih predmetov (še posebej na ravni magistrskega in doktorskega študija). Vsa občutljiva pravna vprašanja so v izhodišču in v končni posledici pravnofilozofske narave.

Intended learning outcomes:

Philosophy of law offers a synthesis and a possibility of reflection on the basic questions presented by the study of law. The knowledge gained offers a foundation for practical application of law and theoretical reflection on it. Subtle questions of legal philosophy are presented by practical problems. The lawyer has to confront them and deal with them in a responsible manner. The knowledge of the philosophy of law enables us to reflect critically on law and its nature (e.g. in connection to ethical dilemmas, which accompany legal decision-making).
Philosophy of law (together with legal interpretation) is a basis for the study of other legal disciplines. It also provides a problem-solving framework, which needs to be constantly supplemented with the knowledge of specific legal disciplines (especially at the level of post-graduate or doctoral study). All problematic questions in law are at their foundation philosophical questions.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<p>Problemsko zasnovana predavanja, ki bodo spodbujala študente h kritičnemu obravnavanju posameznih značilnih odlomkov iz pravnofilozofskih del, posameznih sodnih in še posebej ustavnosodnih odločb. Druge oblike študija (konzultacije glede priprave seminarske naloge).</p>	<p>Problem-oriented lectures, encouraging the students to reflect critically on typical excerpts of philosophical works and case-law.</p> <p>Other forms of study (consultations on preparation of essays).</p>
---	---

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<p>Končni pisni izpit z možnim ustnim zagovorom.</p> <p>Izpit se oceni z ocenjevalno lestvico od 5 - 10: od 6-10 (pozitivno) oziroma 5 (negativno); ob upoštevanju Statuta UL in pravil Pravne fakultete.</p>	100%	<p>Written exam with possibility of oral defence</p> <p>The final examination is graded on the scale 5-10: 6-10 (pass) and 5 (fail), in accordance with the Statute of the University of Ljubljana and Law Faculty Rules.</p>

Reference nosilca / Lecturer's references:

doc. dr. Aleš Novak
NOVAK, Aleš. Alkimija prava: Ronald Dworkin in sodnikovo ustvarjanje pravičnosti, v: Ronald Dworkin: Izbrane razprave. GV Založba: Ljubljana 2011, str. 11-92.
NOVAK, Aleš. Anglo-ameriška pravnofilozofska misel : izbrana poglavja. V: KAUFMANN, Arthur. *Uvod v filozofijo prava*, (Zbirka Pravna obzorja, 44). 2. spremenjena in dopolnjena izd. Ljubljana: GV založba, 2013, str. 215-306.
NOVAK, Aleš. Zmuzljiva narava pravnih načel. Zbornik znanstvenih razprav, ISSN 1854-3839. [Tiskana izd.], 2010, letn. 70, str. 211-241.
NOVAK, Aleš. Pravo, vtakano v naravo človeka in družbe : Fullerjevo iskanje novega naravnega prava. V: NOVAK, Aleš (ur.), FULLER, Lon L. Moralnost prava, (Zbirka Pravna obzorja, 49). 1. natis. Ljubljana: IUS Software, GV Založba, 2015, str. 17-69.

prof. dr. Miro Cerar
CERAR, Miro. (I)racionalnost modernega prava. 1. natis. Ljubljana: Bonex, 2001. 515 str. ISBN 961-6019-23-6. [COBISS.SI-ID 115493120]
CERAR, Miro. Večrazsežnost človekovih pravic in dolžnosti. 1. natis. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče, 1993. 181 str. Družboslovje, 1993, 6. ISBN 961-6014-10-2. [COBISS.SI-ID 36823296]
CERAR, Miro. The relationship between law and politics. Annual survey of international & comparative law. 2009, vol. 15, spring, str. 19-41. ISSN 1932-2364. [COBISS.SI-ID 10208849]
CERAR, Miro. (Ir)rationality of the Constitution. Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie : ARSP.Beiheft. 2004, vol. 90, heft 2, str. 163-180. ISSN 0341-079X. [COBISS.SI-ID 9922641]